Kőszeg, 1921. március hó 20.-án. 12. szám. 41. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Vidékre póstai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.

Nyilttér sora 3 korona.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Nem! nem! soha!

„Nem! nem! soha!" igy harsogott végig
Hónapokon át reggeltől-estig
A jelszó e csonka hazán;
Katona, püspök, honatya, varga,
Az egész népség apraja-nagyja
Szónokolt; mint öles nagy száj.
És mellét verve, kardját csörtetve
Egész világnak büszkén hirdette:
Nem mondhatunk le semmiről!
Bizonyára fenn a magas égen
Árpád vezérnek tüzes szemében
Felragyogott az örömkönny.

Mi lett a vége a mellverésnek,
Szájaskodásnak, kardcsörtetésnek?
Nehéz azt ki is mondani.
Mintha beszédnél többet nem tudnánk,
Örökös szégyen átka borult reánk,
Gyalázatot kell hordani.
Kardcsapás nélkül mind odaadtuk,
Amit az ellen követelt rajtunk,
Sok jó testvért eltemettünk.
S a magas égben fenn bizonyára
Könnyek hullanak Árpád arcára,
Fájó könnyek mi felettünk.

Szeberényi Lajos.

Mezőgazdasági szakoktatás.

Szakemberek és politikusok egyaránt tisztában vannak azzal, hogy a földbirtokreform csonka marad és nem hozza meg a kivánt eredményt, ha azt ki nem egészitik a mezőgazdasági szakoktatás reformjával és különösen, ha nem gondoskodnak arról, hogy a népnek most földhöz jutó rétege kellő hozzáértéssel lásson munkához. Nemzeti talpraállásunk legfőbb érdekei fűződnek ahhoz, hogy a mezőgazdaságban az eddiginél intenzivebb és szakszerübb munka folyjék, mert az ország, mely most már ugyszólván tisztán mezőgazdasági termelésre lesz ráutalva, csak ugy kaphat uj erőre, ha a kinálkozó lehetőségek és energiák nem pazarlódnak el. Bizonyos, hogy el kell következnie a gazdasági szakoktatás reformjának az egész vonalon, a legalsóbb elemi oktatástól a legmagasabb kiképzésig. Ennek a nagyvonalu tervnek a kiinduló pontja az az inditvány, mely alkalmasint már a jövő héten a nemzetgyülés elé kerül.

A javaslat abból indul ki, hogy mindenekelőtt törvénnyel kell rendezni a gazdasági szakoktatást, mert most csak miniszteri rendeletek vannak és azokat gyakran végre sem hajtják.

A javaslat szerint elsősorban arra kell törekedni, hogy minden nagyobb faluban az ismétlő iskolát gazdasági iskolává kell átalakitani és pedig külön szaktanitóval és megfelelő gyakorlati területtel, melyet most a birtokreformmal kapcsolatban mindenütt ki lehet hasitani. Igy a gyermek már magában a faluban megtalálja a lehetőséget arra, hogy a szükséges ismereteket elsajátitsa. Kivánatos, hogy ezek a gazdasági iskolák mindennapos tanfolyamok legyenek, eltérően a mostani ismétlő iskoláktól, melyek tudvalevően csak ünnepnapon tartanak előadást.

De ugyancsak reformálni kell a földmivesiskolát is. Eddig az volt a szabály, hogy ezekbe az iskolákba már az elemi iskolai végzettség is képesitett fölvételre, de csak a tizenhatodik életév betöltése után. Igy aztán a tanulóra nézve a közbenső idő teljességgel elveszett, sőt a fiu ez alatt az idő alatt még felejtett is abból, amit az elemi iskolában megtanult és ezt azután a földmivesiskolának pótolnia kell. Ezért kevés idő maradt a szakszerü oktatásra. A mostani terv az, hogy kisgazdaképző iskolákat állitanak fel négy évfolyammal, amelyek közül kettő előkészitő, kettő rendes tanfolyam.

Az emlitett inditvány arra is sulyt helyez, hogy az egyes községekben az arra alkalmas kisgazdák gazdaságai a szaktanárok ellenőrzésével kis mintagazdaságokká alakuljanak át.

Az inditványozandó reformnak ezek a lényegesebb rendelkezései és az inditványozók meggyőződése szerint a földmivelésügyi miniszter maradandó emléket emel magának azzal, ha a célszerü gazdasági szakoktatásnak másfél évtized óta sürgetett reformját megoldja.

Nyugatmagyarország

német és horvát anyanyelvü magyar állampolgárai a magyarokkal együtt ünnepelték Sopronban 1848. március 15-ének a szabadság születésének évfordulóját. Faji és anyanyelvi különbség nélkül résztvettek ezen az ünnepen, küldötteiként olyan német és horvát községekből, amelyeket a trianoni béke Vas-, Moson- és Sopronvármegye területéből Ausztriához akar átcsatolni.

Községeink és azok polgárai, azzal küldöttek ide bennünket, hogy ebből az alkalomból itt együtt találván a hasonló sorsu többi községek megbizottait, ezekkel cseréljünk eszmét mai bizonytalan helyzetünk és jövendőnk felett. Azután az eszmecsere után határozzunk és a határozatunk eredményét a legmegfelelőbb formában hozzuk a magyar kormány, ország — világ tudomására.

Nem kellett sokat vitatkoznunk. Nézeteink megegyeztek. Elhatároztuk, hogy felkérjük jelen határozati javaslatunk közlésével a magyar királyi kormányt, vegye tudomásul, de tudassa nevünkben Ausztria és az antant hatalmak kormányaival is következő önként, szabadakaratunkból hozott határozatunkat:

Az elszakitásra itélt Nyugatmagyarország német és horvátnyelvü községeinek megbizottai katasztrófalis csapásnak tartanók mind érzelmi, mind gazdasági szempontokból községeinkre nézve, ha ezeknek Magyarországtól elszakadniok és Ausztriához átcsatlakozniok kellene. Tiltakozunk ellene, hogy személyünkről, vagyonunkról és sorsunkról meghallgatásunk nélkül, akaratunk ellenére az oktalan erőszak jogán döntsenek és bennünket a nemzetek leszámolásában akaratnélküli portékaként, vagy fizető eszközként adjanak-vegyenek, vagy elajándékozzanak.

Mi barátságos indulattal viseltetünk Ausztria népe iránt, amellyel élénk összeköttetésben állottunk és békés szomszédokként éltünk évszázadok óta. De ez nem jelenti azt, hogy mi Ausztria alattvalóivá kivánunk lenni.

Nekünk Magyarország a hazánk. Ennek a törvényeihez, hagyományaihoz és szokásaihoz idomulva nevelkedtünk fel. Bennünket a magyarok nem nyomtak el. Anyanyelvünket, megmaradt sajátos faji szokásainkat békében hagyták. Ugyanazt a kenyeret ettük, ugyanazokat a jogokat élveztük, ugyanazokat a terheket viseltük, mint ők. Együtt voltunk velük jóban-rosszban. Szégyenlenők, ha most a közösen szerzett baj óráiban kellene őket becsületerzésünk és akaratunk ellenére cserbenhagynunk. Megelégszünk, azzal, ha a magyar kormány a nemzetiségek jogáról szóló törvényt pontosan végrehajtja és nyelvünk jogait a jövő számára törvénybe is iktatja. Erre megkaptuk az igéretet, és mi megbizunk bennük, hogy ezt az igéretet becsülettel valóra is váltják.

Bennünket ehhez az országhoz kötnek érzelmeink, gazdasági érdekeink és családi kötelékeink: mi innen elszakadni nem akarunk. El vagyunk tökélve, hogy mindenképen ellene fogunk szegülni annak, hogy minket akaratunk ellenére egy más állam polgáraivá tegyenek. Akik átcsatolásunkat erőltetni próbálják, csak gyülöletet keltenek bennünk azok ellen, akik ezzel azt bizonyitják be előttünk, hogy a népek önrendelkezéséről szóló elvek hirdetése csak csalétek volt és becsapás. Hagyjanak bennünket békésen dolgozni, hogy a háboru ütötte gazdasági sebeinket gyógyithassuk, — és vessenek már egyszer véget ennek a munkakedvet megölő, termelésünket megbénitó társadalmi békénk és érdekeink stabilitását veszélyeztető bizonytalanságnak.

Tudja meg az egész világ, jóbarát és ellenség egyaránt: Mi német és horvát anyanyelvünk mellett is magyarérzésü fiai vagyunk Magyarországnak, és azok is akarunk, sőt azok is fogunk maradni!

Hirdetmények.

Közhirré teszem, hogy a házhely kijelölésről szóló 1920 évi XXIX. t. c. és vonatkozó rendeleteinek célirányos végrehajtása céljából a hatóságnak legelső sorban tudnia kell, hogy hányan és kik hajlandók házhelyeket venni, miért is felhivom mindazokat, kik házhelyet venni óhajtanak, hogy az összeirás megejtése, szükséges személyi adatainak felvétele és bővebb felvilágositás elnyerhetése céljából egy heten belül Városház 14 számu szobában megjelenjenek. A hivatkozott törvény 2 §-ának 1. pontja szerint erre érdemesnek a következő sorrendben jutatható házhely: 1 hadirokkantak, hadiözvegyeknek és felnőtt hadiárváknak, 2. mezőgazdasággal foglalkozó, önnálóan kereső önjogu férfimunkásoknak vagy törpebirtokosoknak, 3. általában olyan családfőnek, kik abban a községben illetékesek, amelyben a házhely juttatható volna, vagy ott legalább 10 év óta állandóan laknak és akiknek állandó tisztességes keresetük van. A házhelyeket a községi képviselőtestület jelöli ki a hivatkozott törvény 3. §-a értelmében igénybe vehető területekből, a vételár vagy megegyezés, az egyes arra kiküldött bizottság által állapittatik meg.

A nagyméltóságu m. kir. pénzügyminiszterium 1921. évi február hó 26-án kelt 785 P. M. sz. rendelete értelmében, az utasforgalomban 2.000 koronát tul nem haladó készpénz minden külön engedély nélkül is kivihető, 2.000 koronánál nagyobb összeget csak a nagyméltóságu m. kir. pénzügyminiszterium irásbeli engedélye alapján van megengedve kivinni. A 2.000 korona maximális összeg nemcsak a magyar állam által lebélyegzett bankjegyekre valamint a postatakarékpénztár által kibocsátott valutajegyekre vonatkozik, hanem az összes idegen valutákra (dollár, lira, frank, márka, osztrák lebélyegzésü bankjegyek stb.) is alkalmazandó oly képen, hogy a kivinni szándékolt idegen valuta a napi árfolyam szerint átszámitandó magyar koronákká és csak 2.000 koronát tul nem haladó idegen valuta bocsátható ki. Behozni ellenben külföldről bármilyen idegen valutát, korlátlan mennyiségben meg van engedve.

Használati utasitás a Beszna-pasztával való permetezéshez:

A Szőlő- és Borgazdasági Központi Kisérleti állomás kisérleteiből kitünt, hogy a Beszna-pasztát (a földmivesügyi miniszterium által kiosztandó minőségüt) a Peronoszpora ellen sikerrel lehet alkalmazni.

A lének elkészitése a következő módon történik: Minden hektoliter lére legalább ½ kgr. és legfeljebb 1 és ¼ pasztát kell, illetve szabad számitani. A lemert pasztát először kevés vizzel keverjük és azután folytonos kavarás közben a meg szükséges vizmennyiséghez hozzáöntjük: ezzel a permetező folyadék kész.

Mint a bordói lénél itt is ügyelni kell arra, hogy a hatásos részek le ne ülepedjenek, tehát töltés előtt a levet mindig jól fel kell kavarni és a permetező gépet időnkint meg kell rázni.

Egy hl. vizbe 1 és ¼ (egy és negyed) kgr.-nál többet venni nem szabad, mert a lombozatot erősen megperzseli. Az olyan helyeken tehát, ahol a Peronospóra erősen felszokott lépni, vagy ha veszedelmes időjárás van, tanácsosabb a bordói levet használni.

A permetezések egyébként ugyanabban az időben és annyiszor végzendők, mint a bordói lével való védekezésnél.

A „Beszna rézpaszta" előnye az, hogy a meszet helyes mennyiségben tartalmazza, amivel a lakmuszpapirral való ellenőrzés vagy a lé helytelen készitése elesik. A Besznapaszta-léhez meszet hozzáadni nem szabad.

Közhirré teszem, hogy a kőszegi 1. sz. tjkvben 3707 hrsz. alatt felvett kőszegfalvi köztemető melletti 2141 ölnyi ingatlan rész, mely a város tulajdonát képezi, 1921. március 28.-án délelőtt 8 órakor Kőszegfalván a helyszinen nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek örök tulajdonul el fog adatni. Az árverési feltételek s a helyszini rajz a városi gazdasági tanácsnoknál megtekinthetők.

A közélelmezési hivatalban f. hó 21—26-ig morzsolt tengerire lehet előjegyezni métermázsánkint 1200 kor. árban. Az áru rövid időn belül megérkezik. Az előjegyzés alkalmával a tengeri ára befizetendő. A kiosztás külön közhirré teendő időben történik.

A cukorfejadag az üzletekben a cukorszelvényekre hétfőtől kezdve lesz kiadva. A fejadagon felül szerdától f. hó 23 tól kezdődőleg tekintettel a Husvétra s mert most megfelelő készlet rendelkezésre áll, háztartásonkint legfeljebb 5 kg. kristálycukor vásárolható a közélelmezési hivatalban március végéig a délelőtti hivatalos órák alatt kg-kint 93 korona árban. Zsákot mindenki hozzon magával.

Közhirré teszem, hogy az 1920. évi XVIII. t.-c. alapján alakitandó városi mezőgazdasági bizottság tagjainak választására jogosultak névjegyzéke a Városházán I. em. 10. szám alatt f. hó 10.-től 25.-éig közszemlére van kitéve ahol azt az érdekeltek betekinthetik.

Jambrits Lajos polgármester.

F. hó 15.-én délután az utcán egy darab pénzeserszény találtatott pénztartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrségen.

Államrendőrség, Kőszeg.

Ipartestületi közlemények.

Az ipartestületi anyagbeszerzőben a következő áruk kaphatók: I. rendü Vogel-féle crupon talp, latastalp, I. és II. rendü nyakak, sarokflekk, box és lakkbőr, szürkevászon, 500, 400 yardos fehér- és fekete gépcérna, 1000 yardos alsó fekete, selyempótló, szürke, fehér és fekete kézicérnák, fekete-fehér himzőpamut, bekötőfonal, I a csontenyv, kapocs, cipőfüző, patkók, sarokszegek leszállitott olcsó áron. Igénybe vehetik ugy a szövetkezeti, mint az ipartestületi tagok.

Üzletórák tartatnak: kedd, csütörtök és szombaton, délután 5—7 ig. Az elnök.

Helyi hirek.

Marcius 15. a katonareáliskolaban. Méltó ünnepléssel vette ki részét a katonanevelőintézet is. Nagyszámu közönségnek gazdag és élvezetes műsorral nagyon kedves estét nyujtottak. Az intézet növendékei szavaló, ének- és zenekari előadásai lelkes tapsokra ragadtatták a hallgatóságot. Halbhuber Herman főhadnagy megelégedéssel tapasztalhatta, hogy fáradsága nak gyümölcse, a kis kezdőmuzsikus növendékekből alakitott zenekar, jól megállja a helyét. Az est fénypontja Kozáry Gyula esperes tanár ünnepi beszéde és a márciusi eseményeket tárgyaló felolvasása volt. Különösen befejező része, melyet a növendékekhez intézett. — Istenem, ki hitte volna, hogy Kossuth képe előtt ilyen izzó magyar beszéd hangozzék el a k. u. k. Realschuiban! Nagyon jól sikerült „Magyar szent korona" élőkép és „Március 15" cimü egyfelvonásos szinjáték fejezte be a műsort. A szereplők mind kitünően oldottak meg feladatukat. Teljes elismerés illeti a rendezőket.

Marcius 15. a fogimnaziumban. Hétfőn, március idusa alkalmából a főgimn. Czuczor-önképzőköre hazafias előadást rendezett. Ki kell emelnünk Németh József főgimn. VIII. o. t. ünnepi beszédét, valamint a lelkes szavalatokat, melyek egyaránt nagy hatást keltettek. Az ifjusági ének- és zenekar Kováts Ferenc karnagy vezetésével ezuttal is kivette részét az ünnepély sikeréből.

Marcius 15 ét a polgárság külön rendezett ünnepélyen is méltatta. Az ipartestület, a dalárda és az Ébredő Magyarok helyi szervezete együtt rendezték. Szép számu közönség gyült össze a Mulató nagytermében. Tihanyi Márk bencés tanár mondta az ünnepi beszédet, Balikó Lajos ev. lelkész és Ságby István szavaltak, a Concordia férfidalárda hazafias dalokat adott elő, s végül a dalárda és a közönség lelkesülten együtt énekelte a Szózatot. Dömötör Gyula ipartestületi elnök, aki az ünnepélyt a közönség köszöntésével megnyitotta, befejezésül a megjelenteket a mellékteremben folytatandó barátságos összejövetelre hivta meg, mely felhivást szivesen követték és igy a közönség a dalárda és a cigányzenekar nótázása mellett éjfél utánig nagyon kellemesen töltötte el a gyorsan lepergett zárórán tulra engedélyezett időt.

Marcius 15 ét az összes elemi iskolákban is megünnepelték, a szabadságharc e dicső napját a jövő nemzedékkel megismertetve.

A soproni marcius 15. tüntetogyülesen város sunkból is számosan vettek részt a Területvédő Liga vezetésével. Huszezer résztvevőre becsülik a megjelentek számát. Magyar, német és francia szónoklatok voltak.

A polgari fiuiskolaban változatos szép műsorral tartották meg március 15 ének megünneplését, melyet az intézet önképzőkóre rendezett. Az ünnepi beszédet Tauscher Gusztáv tanár tartotta.

Államszámviteli vizsgát tett Kappel Károly, ki a városi számvevőségnél áll alkalmazásban, mint számvevőségi gyakornok.

Lelkigyakorlatok megtartására Nagy Balázs főgimnáziumi igazgató Pannonhalmára, Czingráber Péter tanár pedig Pápára utazott.

A ferfi lelkigyakorlatokat a főgimnázium termében mindig nagy közönség hallgatta. Első napon Nagy Balázs főgimnáziumi igazgató, mint helyettesitő tartott előadást. Mélybölcseletü értekezése nagy hatást gyakorolt. Másnap és a következő napokon P. Bernhardt Zs. jezsuita szónok folytatta az exhortatiokat. Megkapó hasonlatokkal bővelkedő beszédeivel hatásosan ecsetelte az emberek lelki életét és Istenszeretetben való megalázkodásának és a hitélet kötelességteljesitésének a földi és mennyei boldogsághoz vezető utját.

Lelkigyakorlat nök reszere. Az oltáregylet nők számára lelkigyakorlatot rendez. Az elmélkedéseket március 20., 21. és 22. én délután 5 órakor Németh Imre igazgató tartja a főgimnázium disztermében. Minden tagot és más érdeklődőt ezen az uton is meghiv az oltáregylet elnöksége.

Vadászközgyülés volt kedden este a Mulató középtermében. Hogy határozatképes volt, az tulajdonképen egy szarvasnak köszönhető. Mivel hiába várta a gyilkos golyót, nekiment egy kiálló éles fatagnak, ott lehelte ki megunt életét, igy került terítékre, t. i. a Perkovits fehér teritékére, nagyszerü vadszósszal elkészitve és ilyen programmponttal füszerezve, hogyne lett volna határozatképes a közgyülés? Udvardy Pál elnök nyitotta meg az ülést, Tauscher Béla alezredes és Arkauer Mihály felváltva számoltak be a vadásztársaság folyó ügyeiről és anyagi helyzetéről, uj tagokat is vettek fel és végre sorshuzással döntötték el, hogy kié legyen az emlékezetes határozatképességet előmozditó szarvasnak az agancsa. A szerencse, hala Fortunának, egy legényembernek, Hoffmann Károlynak kedvezett. Vacsora alatt Tauscher Béla alezredes szellemes felköszöntővel ünnepelte az elnököt.

A tuzifa arat állapitotta meg a polgármester elnöklete alatt az erdei bizottság, a nem kőszegi lakosok részére. Régi szokás szerint ugyanis az alsóerdei tüzifából a vidékiek is szoktak egy csekély mennyiséget kapni. Ezidén csak fenyőfát kaphatnak a vidékiek, minek árát a bizottság ölenkint 1200 K ban állapitotta meg.

Vasutunk közlekedeseben e hó 24.-től 30. ig korlátozások történtek. Ezen időben csak két vonat fog közlekedni. Reggel 7 kor indul Szombathelyre és délután fél 4 órakor érkezik onnét vissza. A husvéti két ünnepnapon a forgalom teljesen szünetel. A soproni és sárvári vonatok közlekedése ezen időben szintén szünetel.

A volt honvédlaktanya tatarozását és tisztogatását megkezdte a város. Néhány lakásnak alkalmas helyiség is kijelöltetett, minek rendbehozása szintén folyamatban van. A honvédlaktanyában elfoglalható lakásokat a lakáshivatal fogja kiutalni, elsősorban a gőzmalomlaktanyából kilakoltatott kőszegi illetőségü lakóknak. A nem kőszegi illetőségüek figyelmen kivül hagyatnak.

A gőzmalmi laktanya háromemeletes épületét, ugy halljuk, husvét után lebontják. A mult század közepe táján épitették. Nevezetes történeti adatok füződnek ez épülethez. Lesz még alkalmunk ezekre visszatérni. Lebontás után uj élet fakadása várható a mintegy öt holdas területen. Harminc házhelyet parcelláznak belőle, közben egy uj utcatest kihasitásával.

A hetfői orszagos vásar, ragyogó szép napsütéses időben, már nagyon hasonlitott a régi forgalmas vásárokhoz. Ruhaszövet- és sokféle iparcikkekben bő kinálat volt s habár az árak még mindig csak a pénzes falusi embernek valók, a városi embernek egyelőre az is jól esett, hogy az élet megmozdulását, a régi mozgalmas képek kibontakozását figyelhette. Reményt nyujt arra, hogy csak türelem, majd lesz még másképp is! — Az állatvásáron az olcsósági hullámok csapkodásait észlelhettük. A sertésárak felére szálltak le, — a szarvasmarhák tulajdonosai még felülről nézték a hullámverést és hazahajtással próbálták elkerülni az áradatot. Héttőn elkerülték, — majd lesz másik hétfő is!

A szinpartolo-egyesület ma vasárnap, d. e. 11 órakor a Városháza közgyülési termében tartja rendes közgyülését.

A ker. leányegylet nagyon okos dolgot mivelt két heten át. Kalapokat készitett a tagoknak és megrendelőknek. Egymást segitve, támogatva olyan nagyszerü, izléses, ötletes fejdiszeket produkált, hogy a legdrágább divatszalonnal is vetekedhetik. Hogy azután mennyi megtakaritást jelent, az egy külön fejezetet érdemelne. Micsoda nagyszerü megkimélése a papák és férjek bugyelárisának! Mennyi pénzt takaritottak meg a mamák a konyha javára. Mennyire okos dolog annak a tudatára ébredni, hogy jó az a fejdisz akkor is, ha nem Párisból, nem Bécsből való és ha 500 vagy 900 kor. helyett csak 50 be vagy ennyibe sem került. Gratulálunk a leányegylet elelmes okos vezetőinek. Folytassák a házi és családi szükségletek minden terén, hogy jó példájuk elterjedve, ezáltal is a nemes egyszerüséget, az okos takarékosságot, az önérzetes érvényesülést előmozditsa. A kalapátalakitások a mai napon Róth Jenő kirakatában közszemlére lesznek kitéve.

Meghivó. A kőszegi kisdedovó egyesület f. hó 31.-én d. u. 6 órakor az óvoda helyiségében tartja közgyülését, melyre az egyesület tagjainak szives részvételét kéri az elnökség. 20 tagnál kevesebb jelenlevő határozatképes gyülést nem tarthat, azonban az utána következő 8. napon, vagyis április 8.-án, — tekintet nélkül a tagok számára — fog a gyülés megtartatni.

A kormanybiztos az internaltakert. Gróf Sigray Antal a neki biztositott kivételes hatalom jogán kezdeményező lépéseket tett, hogy a nyugatmagyarországi internáltak, akik nem vezető szerepet játszottak, hanem fölismerhetőleg csak ugy sodródtak bele a kommunizmus őrületébe, könnyitéseket kapjanak, — sőt az arra érdemeseknek mutatkozók még husvét előtt szabadlábra helyeztessenek, illetőleg a jelentkezési kötelezettség alól felmentessenek.

A szaraz utcaseprest, nemcsak a városit, hanem a házak és üzletek előttit is értjük. nincs aki megállithatná. Látják a hatóságok fejei, a városi képviselők, az orvosok, a tanitók, mind hiába. Velük együtt az iskolába járó fiatalság szivja magába a porfelhőkbe kavart bacillusokat és nem törődnek a következményeivel. Volt idő, mikor nem igy volt! —

Husarakban ujabban azon változás állott be, hogy a helybeli mészárosok a marhahus elejét 80 koronára szállitották le. A hátulja marad 92 korona.

Koszegi Serfozo és Szombathelyi Altalanos Takarekpenztar részvényeit vásároljuk. Sulzbeck Fivérek Szombathely, telefon 191.

Megnyitó bajnoki football-merkőzése lesz husvétvasárnap a MOVE Sportegyletnek, amelyen a Szombathelyi Sport Egylet első csapatát látja vendégül. Hogy mily eredményel fog végződni, az még a jövő titka. Az Sz. S. E csapatáról nem kell, hogy dicshymnuszt zengjünk; őket már ismeri a sportoló közönség Csapatunk három hét óta már szorgalmasan trainingel s az utolsón már elfogadhatót produkált. Egész más szellem van a csapatban s ami a fő, a fegyelem, amelyet bizony az elő ző években nem igen láttunk, egészen meglepte a traininget néző közönséget. Úgy látszik a gyeplő keményebb kezekbe került. Vannak a játékosokban ugyan még kisebb hibák, de egyszerre mindent nem lehet kiküszöbölni. Ami a játékot illeti, az összjáték megvan; a védelem kifogástalanul s fáradhatatlanul dolgozik, csak a belső csatároknak kell még növelni gollövő képességüket. No de ha még tudásukhos még hozzájárul a szépszámmal megjelent közönség biztató szava, ugy nincs kizárva egy kis meglepetésszerü eredmény. Vasárnap d. u. ½3 órakor az I. és II. csapat trainingel.

Vidéki hirek.

Uj herceci igazgató. Eszterházy herceg kinevezte Szolnoki Dezső müszaki tanácsost a hercegi birtokigazgatóságok központi igazgatójává

Régiségi lelet a szombathelyi franciskánusoknál. A ferencrendiek kutjában értékes leletre bukkantak. Római koporsót találtak, melyben két gyermekcsontváz feküdt. A koporsó, mely nélkülöz minden diszitést és feliratot, a IV. századból való, de közben valószinüleg felbontották, mert hiányzott belőle minden, amit a rómaiak a halottakkal a koporsóba szoktak tenni. A ferencrendi atyák a koporsót a Vasmegyei Muzeumnak ajándékozták, amely azt a kőtárban helyezte el.

Halálozás. Becker Béla kohómérnök, néhai Becker Lajos alsólászlói hercegi bérlő fia f. évi február 4-én Pittsburghban (Amerika) elhunyt. Nején és testvérein kivül nagyszámu rokonság gyászolja.

A 83. gyalogezred a világháboruban. Érdekes előadást tartott csütörtökön Baur ezredes a vármegyeház nagytermében a szombathelyi háziezred szerepléséről a nagy háboruban. A 83 asok utját követve, elmondotta, hogy a legnagyobb vállalkozásokat a háboru első felében 1914—17-ig hajtották végre. Az uzsoki szorosban tüntek fel először, hol Szurmay nagyon megdicsérte őket. 1916 ban Brusszilov offenzivája ellen védekeznek sikerrel, de legfényesebb szereplésük az u. n. batkovi csata volt. 1917. júliusában, a Kerenszky-féle offenziva idejében; ötszörös tulerőben voltak itt az oroszok, kétszer le is keritették már a miénket, de a 83 asok mindkétszer kivágták magukat, sőt sikerült ellenséges állásokat is elfoglalniok. Ezzel a ténnyel és az Osko völgyi áttörésével teljesen megállitották az orosz előretörést azon a terepen. Nemsokára az olasz harctérre kerültek, hol fontosabb hadmüveletben nem vettek részt. Egy kis statisztikát is nyujtott előadása végén Baur ezredes, melyből kitünt, hogy minden második 83. ezredbeli ember érdemrendet visel a mellen.

Közérdekü hirek.

Heçedüs reformtervei. Nem lépteti egyszerre életbe az ingó és ingatlan vagyonváltságot, mert nem szereti, ha tulnagy összeg gyül egybe az államkasszába. Az adó kivetésének és beszedésének minél kevesebb zaklatással kell járnia. Nem kér senkitől vagyonbevallast, mert tudja, hogy nem mondanak igazat. Ellenben megfogja a vagyontárgyakat, ahol vannak és gyorsan. A vagyonváltság maximumát 20 százalékban szabta meg. Ezt némelyek keveslik, de egy harminc százalékos váltság kevesebbet hozna, mert tulfeszitené a hurt. Sehol ugy nem adóztatták meg az ingó tőkét, mint ő tette és a gazdaközönség nem mondhatja, hogy hátrányosabb helyzetbe kerül. A szabad forgalomnak, mely elsősorban a gabona szabadforgalmát jelenti, azért hive, mert a gabona rea nézve valuta. A mezőgazdaság fellenditése nélkül nem tud pénzügyi politikát csinálni. A gazdaközönségnek tudnia kell, hogy áll a vagyonváltsággal, a földreformmal és hogy érdemes-e termelni. Erőfeszitések árán sikerülni fog államháztartásunkban egyensulyt teremteni. Ha ezt az évet kibirjuk, akkor nem lesz hatalom, mely el tudjon bennünket pusztitani.

Apponyi Albert grófot Budapest székesfővárosa diszpolgárává választotta.

A kisgazdapárt kebelében ujra kitört az elégedetlenség. Maguknak követelik a belügyminisztert tárcát és a gabona szabad forgalmát követelik.

A gabonarekvirálás nem járt a várt eredménnyel. Nagybirtokosok és kisgazdák egyaránt kifogtak a miniszter rendelkezésén, aki külföldi gabonát kénytelen behozni a közellátás biztositására.

A vállalatok leltározása. A pénzügyminiszter a vagyonváltság kivetése céljából az ipari és kereskedelmi vállalatok, üzletek és üzemek anyag- és áruraktárainak, továbbá a mező- és erdőgazdasági üzemek felszerelésének összeirásáról rendeletet adott ki. Az összeirás alapja az április 1. i tényleges állapot s április 30. ig kell elkészülnie.

A német jóvátételi törvény. Newyorki jelentés szerint az ellentétek elsimitására az amerikai üzleti világban felvetették azt az eszmét, hogy az Egyesült Államok vegyék át a birói szerepet Németország az és antant között. Az amerikai szenátus és képviselőház legközelebb megkezdi a német viszonyok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalását. A párisi kamara ülésén a német jóvátételre vonatkozóan Briand kijelentette, hogy semmiféle engedményeket nem tehet. A német nagyipar eltitkolja Németország kincseit, hogy igy gazdasági területen érvényesithesse imperialista vágyait.

Rendkivüli segély a köztisztviselőknek. A keresztény nemzeti egyesülés pártjának értekezletén az indemnitás tárgyalása kapcsán Hegedüs pénzügyminiszter kijelentette, hogy a köztisztviselők részére április, május és junius hónapban a rendes pótlékon felül segély adassék. Eszerint a köztisztviselők, nyugdijasok és özvegyek, beleértve a postásokat és vasutasokat is, április, május és junius hónapokban a most elvezett pótlékon felül külön segélykép bekebeli törzsfizetésük kétszeresét és a lakbér kétszeresét kapnak. Ez háromszázmillió megterhelést jelentene az államnak.

Karolyi Mihályt az olasz rendőrség őrizetben tartja. Nem tudják más országba meneszteni, mert egy állam sem hajlandó befogadni.

A budapesti vendéglősök és a sörgyárosok tárgyalása eredménytelen maradt. A sörbojkott tehát tovább tart. A bojkottnak máris van egy kis eredménye: a sörgyárak közhirré tették, hogy hajlandók hét fokos sör után hektolitenként 60 koronát engedni és hogy az árpa szabadforgalmának visszaállitása után a kartel megszünik.

A penz kicserélése. A pénzkicserélésre az előkészületek megtörténtek és április hóban mind a fővárosban, mind a vidéken megkezdik a kicserélést. A köztisztviselők május 1-én már részben uj pénzben kapják meg fizetésüket.

Megszünik a portomentesség. A kereskedelmi miniszteriumban egy törvényjavaslaton dolgoznak, amely szerint megszuntetik az összes állami hivatalok portomentességét.

Bécs, Budapest és Belgrád között express hajójáratokat létesit a Dunagőzhajózási részvénytársaság.

Hallottégetés Bécsben. Bécs városa pályázatot hirdetett krematoriumtervezetre és e célra 158 ezer koronát szavazott meg.

Az osztrák jóvátételi összeg elengedését a legfelsőbb tanács visszautasitotta és csak azt engedte meg, hogy a békének erre vonatkozó pontja egyelőre szüneteljen.

A magyar-jugoszláv vasuti konferencia áprilisban ül össze. Ezt megelőzőleg menetrendi értekezlet lesz Belgrádban.

Ausztriának nyomoruságos helyzetére való tekintettel, az antant el akarja engedni a jóvátételi bizottság által megállapitott hadikárpótlást.

A bolsevista csapatok visszafoglalták az ellenforradalmárok által elfoglalt Kronstadtot s büntetlenséget hirdetnek azoknak, akik önként leteszik a fegyvert.

Ausztria mindenét elzálogositja. Mayr osztrák kancellár a londoni szakértői konferencián bejelentette azokat a biztositékokat, melyeket Ausztria nyujtana az antant hiteléért. Mayr bejelentette, hogy elzálogositja Ausztria összes vámjait, dohány- és sóegyedáruságát és az államvasutak tiszta bevételet. Kötelezné ezenkivül Ausztria magát, hogy az ujra létesitendő monopoliumokat is zálogba adná. A dohánymonopolium évi jövedelme 4 és fél milliárd korona bevétel, fél milliárd felesleggel. A sómonopolium 4 milliárd, 140 millió korona felesleggel. Az államvasutak jövedelme 5 és fél milliárd, a vámok pedig 3·1 milliárd koronát biztositanának az antantnak. A lekötött garanciák összege, anélkül, hogy az ujonan létesitendő monopoliumokat számitanók, 12 milliárd korona. Ezzel szemben a londoni konferencia első eredménye gyanánt az antant biztositná Ausztriának néhány hónapra az élelmiszerrel való ellátását és a szénszükségletének fedezését.

Aprohirdetések.

Világos és barna malátasört gyártott a helybeli sörgyár, mely minőségben minden nálunk forgalomba hozott más gyártmányt felülmul. Ez palackokban is kapható. A legtöbb sörgyár árpa hiányán egyéb anyagból készíti söreit. A kőszegi sörgyár csak tiszta árpamalátát használ. Ezért izletesebb és tartalmasabb is.

Irodakisasszony, ki a gépiráshoz ért, keresztetik azonnali belépésre. Cim a kiadóhivatalban.

Manikür. Hogy m. t. vendégeim és a kőszegi közönség szakmámba vágó összes igényeit kielégitsen, a Noll Gáspár-féle üzletben (Várkör 1.) a kézápoláshoz a legmodernebbül berendezkedtem. Manikür kisasszonyom gyakorlottságánál fogva máris kiérdemelte összes eddigi m. t. vendégeim őszinte elismerését. Hölgyekhez kivánatra házhoz. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel Udvardy József üzletvezető.

Egy anyakecske 2 gidával eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Vasmegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R.-T. kőszegi járási képviselete.
IRODA: Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Táviratcim: FUTURA. Táviratcim: FUTURA.
Vetőmagvak, Mezőgazdasági gépek, zsákok, szekerek, kötéláruk.

Magyar typusu
igás lószerszámok
félkeményű kápával, fekete verettel, páros gyeplőszárral, erős kivitelben igen olcsó árban

Ugyanott raktáron
parádés lószerszámok
lakk kantárral és kápával, nikkel verettel.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik szeretett jó feleségem ill. jó anya, testvér és rokon

Pratscher Ferencné

elhalálozása által okozott mélységes fájdalmunkat jóleső részvétükkel enyhiteni igyekeztek, valamint a temetésen nagyszámban megjelenteknek ezuton mond hálás köszönetet

Kőszeg, 1921. március 14.

a gyászoló Pratscher-Dombi család.

Köszönetnyilvánitás.

Jó anyám ill. anyósom elhunyta alkalmából minden oldalról megnyilvánult jóleső részvétkifejezésért hálás köszönetet ezuton mond

a gyászoló Ágoston-család.

Elektro Bioskop

a „Mulató" nagytermében.

Müsor: Vasárnap, március 20.-án:

Az évad uralkodó filmje:

CEZARINA.

Regényes történet 8 részben 47 felvonásban. Irta Karl Figdor, a művészeti fővezetést Joe May intézte. A főszerepben **Mia May.**

VI. rész: **Miss Napoleon.**

6 felvonásban.

A kőszegi államrendőrség felosziott altiszti konyhájában nagyobb emaili edények

nyilvános árverésen

f. hó 21.-én délután 4 órakor a Király-ut 39. sz. alatti konyhan elárvereztetnek.

Egy vaggon

préselt szalma

Östör László vendéglősnél Lukács-házán eladó.

Egy éjjeli őr

felvétetik. Rokkantak előnyben részesülnek. Bővebbet Müller Ferencnél, fűrésztelep.

Meghivás

a KŐSZEGI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG-nak

1921. évi marcius hó 28.-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében megtartandó

45. évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság s a felügyelőbizottság jelentése, az 1920 évi mérleg és eredménycámla előterjesztése, tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása feletti határozat.

2. Elnök, alelnök, négy igazgatósági, 3 felügyelőbizottsági rendes és 1 póttagnak választása 3 évre.

Kőszeg, 1921. évi március hó 16.-án.

Mérleg-számla. VAGYON: Pénztár 382.446·67. Intézeti székház 97.020·67. Kölcsönök, folyószámlák, más intézeteknél elhelyezett tőke 5,367.678·97. Értékpapirok 2,181.809·75. Átmeneti tételek 86.471·49. Berendezés 2000·—. Összesen: 8,117.427·55. — TEHER: Saját tőke 979.324·73. Betétek és folyószámlák 7,025.320·72. Vegyes-számlák 22.405·01. Nyereség 90.377·09. Összesen: 8,117.427·55.

Eredmény-számla. NYERESEG: Kamatokért, jutalékokért, házbérért, visszatéritésért 723.515·48. — VESZTESEG: Kamatokért 180.627·39. Üzemkiadások 192.511·—. Értékpapirleirás 260.000·—. Nyereség 90.377·09.

Az igazgatóság.

Fenti mérleg és eredmény-számlát a fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Kőszeg, 1921. március 18.-án.

Baumgartner János s. k., *Dr. Freyberger Jenő* s. k., *Röth Sándor* s. k.

Jegyzet: Az alapszabályok 53. §-a értelmében szavazatra csak az a reszvényes jogosult, ki reszvényét a közgyülést megelőző három hónappal a részvénykönyvbe bevezettette és azt legkésőbb egy nappal a közgyülés előtt a hivatalos óra tartamáig a pénztárnál elismervény ellenében letetemenyezi, mely elismervény szavazata leadásanál igazolási jegy gyanánt szolgál. Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében megtekinthető.

Bejárónőt

keres április hó 1.-re Herbst Pál fényképész Kőszeg, Jurisits-tér 10. szám.

Nagy kert

a Gyöngyös mellett bérbeadó. Meskó-u. 15.

MEGHIVÓ

a KŐSZEGI HITELSZÖVETKEZET-nek

1921. évi március hó 28.-án délelőtt 10 órakor Kőszegen saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésre.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1920. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése kapcsán határozathozatal az 1920. évi tisztanyereség felosztása és a felmentvény megadása felett.

2. Egy igazgatósági és két felügyelő-bizottsági tag választása 1 évre.

Mérleg: VAGYON: Pénztár K 120.688·24. Értékpapirok K 463.168·—. Kölcsönök K 2,734.419·99. Pénzintézetek K 1,333.643·16. Különfélék K 64.989·05. Összesen: K 4,727.711·89. — TEHER: Törzsjegy és Törzsbetét K 285.553·19. Tartalékok K 82.605·69. Betétek K 4,217.206·78. Különfélék K 43.328·90. Nyereség K 98.782·56. Összesen: K 4,727.711·89.

Veszteség- és nyereség-számla. VESZTESÉG-SZÁMLA: Tőkésitett és kifizetett kamatok K 80.106·96. Adók K 8115·10. Tisztviselő fizetések és üzleti költség K 60.138·39. Leirások az értékpapirokból K 301.252·—. Különfélék K 3000·—. Nyereség K 98.782·56. Összesen: K 551.395·01. — NYERESÉG-SZÁMLA: Kamatok és jutalékok K 551.395·01. Összesen: 551.395·01.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében betekinthetők.

Kőszeg, 1921. március hó 19.-én. **Az igazgatóság.**

Szakácsnőt keresek, ha nem is önálló a főzésben.

Mayer János vendéglős Kőszeg.

Fehér kerti butorokat

és egy **nyugágyat** megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A **Gyöngyösfürdőhöz** tartozó 346 □-öles **konyhakert** f. hó 20.-án délután 2 órakor a helyszinen megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni

Bozzay Sándor, vendéglős.

Gazdák figyelmébe!

1920. évi termésü elsőrendü

lucerna

40—50 métermázsás waggontételekben mig a készlet tart

jutányos áron megrendelhető

MOVE-SZÖVETKEZET

SZOMBATHELY.

Értesités.

Szives tudomására adom a n. é. közönségnek és eddigi t. vevőimnek, hogy

kereskedelmi üzletemet

tovább vezetem s ha valakinek **szénára, szalmára, takarmányrépára** vagy egyéb hasonlóra szüksége van, a legnagyobb bizalommal forduljon hozzám és én teljes megelégedésére fogom kiszolgálni.

A m. t. közönség további pártfogását kéri

özv. Majláth Andrásné

Kőszeg, Király-ut 102. sz.

Dr. Flesch-féle

Skaboform-kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

Viszketegséget,

sömört, ótvart, rühességet.

Nem piszkit, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrányszappan 22 K. — Kapható minden gyógyszertárban.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF R.-T.**

Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

Siremlékek, kőkeresztek

gránit, márvány és homokkőből valódi aranyozásu felirással; — egyszerü és mintázott **cementlapok, cementcsövek, kutgyürük, vályuk, portlandcement és mész** a legolcsóbb napi árakon kapható

ZERTHOFER MIHÁLY cementáru és márvány ipartelepén Kőszegen.

STERNBERG

kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST, RÁKOCZI-UT 60.

Zenekari hangszerek, pedálos cimbalmok, harmonikák és beszélőgépek a legfinomabb minőségben. Vidékre való szállitásokat a legpontosabban eszközlünk. Javitásokat a legolcsóbban és szakszerűen végzünk.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.